

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

12 november 1999

GEDACHTEWISSELING

**over het rapport van het Rekenhof over de audit van de informatisering in het
Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH)**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen
uitgebracht door de heer Koen Helsen**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : mevrouw Patricia Ceysens.

Vaste leden :

mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey,
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Ingrid van
Kessel ;

mevrouw Patricia Ceysens, mevrouw Claudine De
Schepper, de heren Jacques Devolder, Koen Helsen ;

mevrouw Niki De Gryze, mevrouw Marijke Dillen, de heer
Felix Strackx ;

de heren Guy Swennen, Jan Van Duppen ;

mevrouw Ria Van Den Heuvel ;

mevrouw Simonne Janssens-Vanoppen.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, mevrouw Veerle
Heeren, de heren Jan Laurys, Luc Martens ;

de heren Frans De Cock, Freddy Feytons, André Moreau,
Cis Schepens ;

de heren Wilfried Aers, Julien Librecht, mevrouw Marleen
Van den Eynde ;

de heren Patrick Hostekint, Jacky Maes ;

mevrouw Ann De Martelaer ;

mevrouw Margriet Hermans.

Zie :

37-D (1999)

– Nr. 1 : Rapport van het Rekenhof

INHOUD

	Blz.
1. Inleidende uiteenzetting door de heer Eddy Van Loocke, eerste auditeur bij het Rekenhof	4
2. Reactie van mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen	6
3. Verdere bespreking	6

DAMES EN HEREN,

De commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen behandelde het rapport van het Rekenhof over de audit van de informatisering in het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH) op donderdag 21 oktober 1999. Voor de situering van dit rapport in het ruimere onderzoek van het Rekenhof over de interne controle bij het VFSIPH wordt verwezen naar de inleidende uiteenzetting. De heer Eddy Van Loocke, eerste auditeur, en de heer Willy Peeters, eerste informaticus, bij het Rekenhof, voerden het woord namens het Rekenhof.

1. Inleidende uiteenzetting door de heer Eddy Van Loocke, eerste auditeur bij het Rekenhof

Het rapport dat vandaag wordt besproken past in een ruimer onderzoek van het Rekenhof in de voorbije jaren naar de interne controle in het VFSIPH. Deze openbare instelling heeft als opdracht de sociale integratie van de personen met een handicap te bevorderen en beschikt daarvoor momenteel over een budget van bijna 34 miljard frank, waarvan 32 miljard frank subsidies. De dotaties van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap naar de instelling beslaan ruim de helft van het welzijnsbudget.

Onder interne controle verstaat het Rekenhof het proces tot stand gebracht door de bestuurders, het management en het ander personeel van de instelling om redelijke zekerheid te verschaffen over de realisatie van volgende categorieën doelstellingen :

- effectiviteit en efficiëntie van de verrichtingen ;
- betrouwbaarheid van de financiële rapportering ;
- overeenstemming met de reglementering.

Het globale onderzoek werd opgesplitst in vijf deelonderzoeken. Over vier ervan werd reeds gerapporteerd aan het Vlaams Parlement :

1. de mate van inwerkingtreding en uitvoering van het oprichtingsdecreet (inleidend onderzoek) : in het 8ste Boek van het Rekenhof van 1996 ;
2. doelstellingenanalyse van het gehandicaptenbeleid : in het 9de Boek van het Rekenhof van 1997 ;

3. beheer van de subsidiestromen als afzonderlijk verslag aan Vlaams Parlement in 1998 ;
4. de controleomgeving in de instelling als afzonderlijk verslag aan het Vlaams Parlement in 1999 ;
5. de informatisering van de instelling als afzonderlijk verslag aan het Vlaams Parlement in 1999.

De deelverslagen over het subsidiebeheer en de controleomgeving werden toegelicht en besproken in de commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin op 29 april ll. (*Parl. St.* VI. P. 1998-1999, nr. 28-A /2).

Het rapport over de informatisering van de instelling sluit het omvangrijk Rekenhofonderzoek naar de interne controle af.

De laatste jaren heeft de instelling zeer veel geïnvesteerd in de automatisering van de processen. Informatica neemt een belangrijke hap uit het werkingsbudget (nl. 154 miljoen frank per jaar) en informatisering is deel geworden van de dagelijkse werking van de instelling. Een onderzoek van de interne controle moest derhalve ook aandacht besteden aan dat onderwerp.

Het onderzoek werd uitgevoerd tussen november 1997 en februari 1998. De bevindingen werden in mei 1998 voorgelegd aan de instelling en vervolgens werd in december 1998 een rapport gestuurd naar de Vlaamse minister van Welzijn. Rekening houdend met zijn repliek van maart 1999, werd uiteindelijk op 11 augustus ll. het rapport dat vandaag wordt besproken naar het Vlaams Parlement gestuurd. Het rapport bevat op de eerste 17 bladzijden de essentie van de gehanteerde methodologie, de onderzoeksbevindingen, conclusies en de aanbevelingen. In bijlage is het integrale technische rapport gevoegd.

De methodologie werd gebaseerd op de internationaal gereputeerde CobiT-audit richtsnoeren (Control Objectives for Information and Related Technology).

Het onderzoek resulteerde in 71 bevindingen en aanbevelingen (overzicht op bladzijden 41 tot 50 van dat rapport). De instelling ging met de meeste ervan akkoord en stelde waar nodig een oplossing in het vooruitzicht.

Toch blijven enkele belangrijke knelpunten bestaan die de heer Eddy Van Loocke graag onder de

aandacht van de commissie wil brengen. De eerste drie knelpunten werden reeds in de andere deelverslagenesignaleerd. Het eerste knelpunt verwijst bovendien naar de sleutelconclusie van het hele onderzoek naar de interne controle in de instelling.

1.1. De complexe regelgeving in de zorgsector

De doelmatigheid van het gehandicaptenbeleid wordt in zeer ernstige mate gehinderd door de bijzonder complexe regelgeving in de zorgsector. Deze problematiek werd uitvoerig aangehaald in het deelrapport over het subsidiebeheer (onder meer louter materiële, arbeidsintensieve en ondoorzichtige subsidiëringsprocessen, ineffectieve controles...). Door de complexe en ondoorzichtige manuele processen gewoon te automatiseren, zonder voorafgaande rationalisering en vereenvoudiging van de regelgeving werd de ondoelmatigheid mee geautomatiseerd. In het rapport wordt aangetoond dat dit duur en ineffectief was. Recent deelde het Rekenhof de huidige minister trouwens mee dat uit de controle van de jaarrekening 1998 bleek dat de achterstand in de afrekening van de subsidies aan de zorgsector zeer groot bleef. In zijn antwoord op het rapport over de informatisering schreef de vroegere minister dat hij wel degelijk de bedoeling had de regelgeving te vereenvoudigen. In 1999 zou een studie terzake worden aangevat. In de vergadering van de commissie van 29 april 11, stelde de vertegenwoordiger van de minister dat een meerjarenaanpak nodig was. In het kader van de implementatie van het kwaliteitsdecreet zouden nu toch stappen zijn gezet om tot een rationalisatie van de regelgeving op de zorgsector te komen.

1.2. Het ontbreken van beleidsinformatie

De instelling staat in nauw contact met de gehandicaptensector. De dagelijkse verrichtingen (zoals inschrijvingen, toekennen en afrekenen subsidies, enzovoort) zouden informatie moeten opleveren die onder meer nuttig is voor de evaluatie vooraf en achteraf van het gehandicaptenbeleid en op tactisch en operationeel niveau voor het beheer van de instelling en de processen. Tot en met 1997 ontbrak deze informatieoutput. Bovendien waren op het ogenblik van het onderzoek de systemen onvoldoende geïntegreerd. Eind 1998 werd een project gestart om die gebreken te verhelpen. In de loop van 2000 zou het beleidsinformatiesysteem volledig operationeel zijn.

1.3. Te passief personeelsbeleid

In het deelrapport over de controleomgeving werd vastgesteld dat het personeelsbeleid niet voldoende anticipeerde op te verwachten evoluties en problemen. Dit wordt ten volle geïllustreerd door het in dit rapport aangehaald probleem van de bodyshopping. De instelling heeft enerzijds de informatiseringspanningen onderschat en anderzijds slaagt ze er niet in voldoende informatici aan te trekken en doet daarom beroep op externen wat financieel bijzonder ongunstig is. De vorige minister beloofde dat de instelling oplossingen zou zoeken. Hij verwees onder meer naar het relatief goedkoper personeel van de Maatschappij voor Mechanografie en een actiever personeelsbeleid. De personeelsomkadering zou ondertussen verhoogd zijn van 5 naar 10 ambtenaren van niveau A.

1.4. Betere beveiliging en archivering

Uit het onderzoek bleek de fysieke beveiliging van de hardware niet afdoende en werd vastgesteld dat bepaalde procedures nog niet op punt stonden. Ook hier werden oplossingen in het vooruitzicht gesteld.

De archivering van de gegevens wordt wel bestuurd maar er is ook dringend nood aan een concreet project om de continuïteit van de gegevens te verzekeren, zodat bij conversie ook oude gegevens opgevraagd kunnen worden.

1.5. Meer aandacht voor projectmatige aanpak

De instelling zou ten slotte alle bijzondere opdrachten of problemen (bv. jaar 2000-problematiek) op een projectmatige wijze moeten plannen, budgetteren, implementeren en evalueren wat meer zekerheid verschaft tot doelmatige realisatie dan het louter opnemen in het informatieplan.

Zoals aangehaald bij de bespreking van de knelpunten, hebben de instelling en de (toenmalige) minister heel wat toezeggingen gedaan om de aanbevelingen die het Rekenhof in dit rapport en de vorige deelrapporten heeft geformuleerd uit te voeren. Een aantal zijn reeds gerealiseerd, andere zijn nog niet aangevat of nog niet voltooid. De vertegenwoordiger van de vorige minister vond tijdens de bespreking in deze commissie van 29 april dat reeds een vooruitgangsrapport zou kunnen worden voorgelegd.

Het Rekenhof hecht veel belang aan de benutting door de administraties en de ministers van de aanbevelingen. Belangrijke aanbevelingen werden nog niet of niet volledig uitgevoerd (zoals de vereenvoudiging van de regelgeving). Daarom zullen de diensten van het Rekenhof naar aanleiding van de controleplanning voor volgend jaar voorstellen om de toezeggingen van de instelling en de minister en de concrete uitvoering ervan te evalueren, waarna opnieuw verslag aan het Vlaams Parlement zal worden uitgebracht.

2. Reactie van mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

De timing van de audit van de informatisering in het VFSIPH viel net samen met een scharnierperiode tussen twee planningscycli binnen de instelling. Veel van de 71 opmerkingen van het Rekenhof zijn reeds ondervangen in het informaticaplan 1997-2002 dat nu volop in uitvoering is. Er blijven evenwel een aantal minder technische beleidsgerichte problemen bestaan. De minister beaamt dat een versoepeling en vereenvoudiging van de regelgeving de procesautomatisering had moeten voorafgaan. De raad van bestuur van het VFSIPH heeft destijds echter geopteerd om eerst de automatisering door te voeren. Het rapport van het Rekenhof sterkt de minister om op een versoepeling van de regelgeving aan te dringen. In het kader van het kwaliteitsdecreet is deregulering overigens ook dringend nodig. De minister wenst van dit punt prioritair versneld werk te maken. Deregulering is noodzakelijk voor de doorzichtigheid van het informatienetwerk tussen het Vlaams Fonds en de instellingen enerzijds, en ook voor het vermijden van achterstand in de afrekening van subsidies anderzijds.

Een tweede pijnpunt dat prioritair om oplossing vraagt, is het ontbreken van beleidsinformatie. Het beschikken over beleidsinformatie is noodzakelijk voor deregulering en voor het herbekijken van de subsidieregeling. De minister heeft reeds aan de ambtenaren en de raad van bestuur van het VFSIPH te kennen gegeven dat de instelling zo vlug mogelijk de nodige beleidsinformatie – als basis voor nieuw beleid – moet kunnen leveren. Het VFSIPH beschikt over een enorm budget. Een kleine foute inschatting kan enorme financiële gevolgen hebben. Bovendien zijn exacte gegevens over de evolutie van de lonen nodig om de toenemende middelen voor de weddedrift te verantwoorden.

Om beleidsinformatie uit het informaticasysteem te halen is ook een aangepast personeelsbeleid vereist. Reeds door de voorganger van de minister is beslist te voorzien in het nodige informaticapersoneel in de instelling zelf. De benodigde middelen voor een eerste fase zijn in de begroting opgenomen voor het jaar 2000. De problemen in het VFSIPH doen zich ook voor in andere overheidsadministraties. Te lang heeft men zijn heil gezocht in outsourcing. Dat is echter geen excuus om niets aan het probleem te doen. Het VFSIPH moet zijn eigen knowhow inzake informatica kunnen opbouwen.

De fysieke beveiliging van de hardware is inmiddels gerealiseerd o.m. door het optrekken van wanden. De bekommernis inzake de archivering kan de minister alleen maar onderschrijven. De nu gekende gegevens moeten in de tijd meegenomen kunnen worden om o.m. evoluties te kunnen waarnemen.

Projectmatig werken zal ook mogelijk worden door de inzet van bijkomend personeel, meent de minister. De leidend ambtenaar van het VFSIPH, de heer Laurent Bursens, laat wel opmerken dat het VFSIPH goed voorbereid is op de millenniumbug.

Wat het voortgangsrapport betreft werd in het VFSIPH een coördinator aangewezen om de evaluatie door het Rekenhof mee op te volgen. Binnen een jaar zal de minister het voortgangsrapport aan het parlement voorleggen.

3. Verdere bespreking

Mevrouw Riet van Cleuvenbergen uit haar waardering voor het rapport van het Rekenhof alsook voor het VFSIPH dat reeds aan heel wat aanbevelingen tegemoetgekomen is. Het lid is voorstander van vereenvoudiging van de informatie, maar wijst erop dat dat niet eenvoudig zal zijn om verschillende redenen. Vooreerst omdat de informatie gelinkt is aan andere informatiesystemen zoals bv. de Sociale Kruispuntbank. Een ander probleem ligt bij de ondoorzichtige bevoegdheidsverdeling inzake hulpmiddelen voor individuele personen op federaal niveau enerzijds en Vlaams niveau anderzijds. Een aantal beleidsknopen moeten worden doorgehakt. De vereenvoudiging moet volgens het lid vooral gesitueerd worden in de relatie met de klanten. De website van het VFSIPH is in het algemeen niet altijd even toegankelijk, bv. door het gebruik van te kleine letters en de toch nog vrij ontoegan-

kelijke terminologie in bv. de Vlibank (overzicht van hulpmiddelen). Een derde moeilijkheid bij de beoogde vereenvoudiging is het ontbreken van een duidelijk geactualiseerd overzicht van beleidsinformatie. Beleidsinformatie is dikwijls pas laattijdig beschikbaar. (Dat geldt trouwens voor meer overheidsinstellingen.) De vraag is waar men de cirkel moet doorbreken.

Provinciale afdelingen ontwikkelen eigen netwerken die praktischer zouden zijn. Misschien kan uit die systemen geleerd worden, zegt het lid, maar men verliest tijd als men twee systemen naast elkaar laat bestaan. Zeker als de instellingen in de toekomst nog meer zelf gegevens moeten invoeren, moet erover gewaakt worden dat de invoer overal gelijkvormig gebeurt. Ten slotte suggereert het lid om het informatiesysteem van het VFSIPH te linken aan dat van de VDAB, waardoor jobinformatie langs beide richtingen kan worden doorgegeven. Personen met een handicap zouden zich via het VFSIPH zelf kandidaat moeten kunnen stellen via een soort WIS-vacaturebank.

Minister Mieke Vogels antwoordt dat het Rekenhof en ook zijzelf in de eerste plaats de vereenvoudiging ten aanzien van de instellingen bedoelde, nl. in de dagprijsberekening. De vereenvoudiging van de dossiers van de gebruikers waar het lid het over had, is een ander punt. Het probleem van het linken van de federale gegevens moet inderdaad bekeken worden. De vereenvoudiging van de regelgeving heeft de Vlaamse overheid zelf in handen, maar zal niet gemakkelijk zijn.

Er moet inderdaad werk gemaakt worden van de website van het VFSIPH. Het is de bedoeling de website toegankelijker te maken voor het eigen cliënteel waar ook minderbegaafden toe behoren. De minister is van oordeel dat de cirkel doorbroken kan worden door de aanwerving van bijkomend eigen personeel. Eigen deskundigen kunnen de website op de gewenste manier aanpassen. Ten tweede is de beleidsinformatie nu onvolledig omdat er niet genoeg eigen mensen zijn die de gegevens kunnen interpreteren en omdat de voorzieningen zelf heel wat achterstand hebben opgelopen. Het moet een aandachtspunt worden van de cel informatica om de invoer door de voorzieningen op te volgen.

Wat de tewerkstelling betreft werd er in maart 1997 een eerste protocolakkoord met de VDAB afgesloten, vervolgt de minister. Er werden afspraken gemaakt om de experimentele ATB-diensten (arbeidstrajectbegeleiding) op het lokale niveau te laten samenwerken met de consultants van de

VDAB. In de meeste regio's loopt de samenwerking ondertussen goed. In het afgelopen jaar werd op het hoogste niveau onderhandeld tussen VFSIPH en VDAB over een actualisering van het protocolakkoord. De bedoeling is tot nauwere samenwerking te komen op lokaal en op Vlaams niveau voor een gezamenlijk doelgroepmanagement. Men wil de informaticasystemen op elkaar afstemmen, waardoor de doelgroep van werkzoekenden met een handicap (ook voor degenen die niet bij het VFSIPH ingeschreven zijn) bijzonder in kaart gebracht wordt. Daaruit moet beleidsvoorbereidend materiaal gepuurd kunnen worden. Conform het regeerakkoord moet de versnippering van de dienstverlening inzake tewerkstelling van risicogroepen worden aangepakt door een gezamenlijke actie van alle betrokken partners.

Ook de heer Jan Van Duppen uit zijn waardering voor het werk van het Rekenhof. Het lid vermoedt dat het hof ervaring heeft met dergelijk onderzoek bij andere overheidsinstellingen. Zijn de problemen inzake informatisering bij het VFSIPH verschillend van andere overheidsinstellingen en zo ja, waarom? De heer Eddy Van Looke antwoordt dat een dergelijk diepgaand onderzoek bij een Vlaamse openbare instelling voor de eerste maal werd uitgevoerd. Wel heeft het Rekenhof op beperktere schaal onderzoek gedaan naar de uitvoering van het besluit van de Vlaamse regering inzake de boekhouding van openbare instellingen. In het kader daarvan werd ook een onderzoek naar de informatisering uitgevoerd. In het algemeen scoort het VFSIPH vrij goed, behoudens een aantal bevindingen. De heer Willy Peeters van het Rekenhof merkt op dat de kwaliteit van het informatiesysteem meestal beoordeeld wordt bij de eindfase, nl. de output van de beleidsinformatie. Net die laatste fase komt er in veel instellingen vaak niet. Een tweede algemene bedenking slaat op de beroepscategorie van informatici die een aparte benadering verdient. De dialoog tussen informatici en de leiding verloopt moeilijk door de techniciteit van het onderwerp. Dikwijls wordt te vlug besloten tot outsourcing. De analyse vooraf, die nochtans essentieel is, wordt vaak overgeslagen. In vergelijking met de inspanningen over vijf à tien jaar die met de motor van de instelling te maken hebben, moet outsourcing eigenlijk een tijdelijke maatregel zijn bij noodsituaties, geen oplossing op lange termijn.

Mevrouw Simonne Janssens-Vanoppen begrijpt dat het VFSIPH met de informatisering voor een zware opdracht stond, temeer daar het vroegere Rijksfonds voor de Sociale Reclassering van de Mindervaliden nog niet geautomatiseerd was. Toch is het lid verrast dat zo weinig gepuurd werd uit de

rapporten van Andersen Consulting en dat zoveel middelen gespendeerd werden aan externe informatici. Het lid erkent wel dat er ondertussen goede aanzetten gegeven werden.

Het parlement zelf moet ook zo snel mogelijk werk maken van de vereenvoudiging van de regelgeving, meent het lid. De budgettaire inspanningen die de minister aankondigde, zijn toe te juichen. De registratie van gegevens en de archivering blijven een moeilijk punt zolang dubbele registratie blijft bestaan. Dat moet volgens het lid uitgezuiverd worden. Het gebruik van standaardformulieren zou ook tot vereenvoudiging moeten leiden. De toegankelijkheid voor de gebruiker moet centraal staan in de dienstverlening van het VFSIPH. Mevrouw Sonja Becq is eveneens de mening toegedaan dat het uiteindelijke doel van de informatisering de klantvriendelijkheid moet zijn.

De heer Laurent Bursens, leidend ambtenaar van het VFSIPH, onderstreept dat de rationalisatiestudie van Andersen Consulting, waaraan de administratie meewerkte, niet werd aanvaard door de raad van bestuur. De raad vroeg te informatiseren met de regelgeving zoals ze was. Vandaar is het VFSIPH terechtgekomen in een bijzonder complex informaticasysteem, dat duur was en waardoor twee jaar vertraging opgelopen is. Dat is de enige reden waarom het IRI-systeem (informatisering residentiële instellingen) nog niet volledig geïmplementeerd is.

De heer Laurent Bursens wil het misverstand uit de wereld helpen dat de provinciale afdelingen met een ander informaticasysteem zouden werken. Er wordt gewerkt met één uniform systeem, zoniet zou functioneren totaal onmogelijk zijn. Het is wel zo dat een aantal provinciale afdelingen een micro-systeem opgezet hebben om gemakkelijker aan hun klanten te rapporteren. Dat heeft niets met het basissysteem te maken.

De minister sluit zich aan bij de opmerkingen van de vorige spreker. De kern van het probleem ligt bij de toenmalige raad van bestuur die de aanbevelingen van Andersen Consulting niet wou volgen. De administratie heeft geen moeite gespaard om de bijna onmogelijke opdracht uit te voeren. De minister wil de raad van bestuur ervan overtuigen om zijn verantwoordelijkheid op te nemen. Ook dat hangt samen met de klantvriendelijkheid. Het is onhoudbaar dat op dit ogenblik nog slechts enkele ambtenaren zicht hebben op het geheel van de complexe regelgeving. De heer Laurent Bursens stelt de leden gerust : de grote sprong voorwaarts van de informatisering heeft een dubbel voordeel :

de complexe regelgeving is nu geïnformatiseerd en zal tot automatische verwerking van de dagprijzen leiden.

De leden hebben overschot van gelijk als ze pleiten voor de toegankelijkheid en klantvriendelijkheid van de provinciale afdelingen, vervolgt de minister. Dat moet een van de prioriteiten van de komende jaren worden.

Mevrouw Ann De Martelaer heeft vanuit haar ervaring in de residentiële sector met de informatisering te maken gehad. Er werden in de sector veel verwachtingen gecreëerd, maar uiteindelijk is er weinig van in huis gekomen, meent het lid. Er werd ondoordacht tewerk gegaan.

De regelgeving is de laatste tijd nog complexer geworden, parallel met de vraag naar zorg op maat. Zorg op maat is moeilijk in regels te vatten. Hoe zal men bv. de bijkomende subsidiëring voor thuiszitters in tehuizen voor werkenden in het informaticasysteem invoeren ? Het lid is toch positief gestemd. Rond tewerkstelling bv. is heel wat veranderd. Er zal echter nog veel werk verzet moeten worden.

Volgens minister Mieke Vogels is het een veel gemaakte fout te snel te beslissen tot outsourcing. Op het werkveld worden niet realistische verwachtingen gecreëerd door 'de mooie verhalen' van de informatici. De verwachtingen worden niet ingelost omdat vooraf onvoldoende analyse uitgevoerd werd. De overheid moet hieruit lessen trekken en meer nadenken over de finaliteit en de wijze waarop die bereikt moet worden. Er moet meer eigen personeel ingezet worden.

De regelgeving wordt inderdaad steeds ingewikkelder omdat telkens gemoduleerd wordt op het ingewikkelde systeem van dagprijsberekening. Een fundamenteel debat over het dagprijsstelsel is dus dringend nodig.

Toen Kind & Gezin destijds met informatisering begon, werd vanuit de commissie gevraagd naar budget en finaliteit, zegt mevrouw Sonja Becq. Vergelijkbaar materiaal was toen niet voorhanden. Kind & Gezin is iets vroeger gestart met de informatisering. Heeft men daaruit lessen getrokken ? Hoe groot is het aandeel van de informatiseringskosten in het totale budget ? Werden extra middelen aangewend ? Kan de vergelijking gemaakt worden tussen het VFSIPH en Kind & Gezin ?

Die vergelijking kan men moeilijk maken, meent de heer Laurent Bursens. Kind & Gezin heeft des-

tijds externe informatici kunnen vinden bij de Maatschappij voor Mechanografie. Het VFSIPH dat later met de informatisering gestart is, heeft zich tot private firma's moeten richten, die duurder zijn. Het VFSIPH besteedt al enkele jaren constant jaarlijks ongeveer 150 miljoen frank van zijn budget aan informatisering. Volgens de raadgevers van het VFSIPH, professoren informatica die als een soort buffer tegen de outsourcing geconsulteerd worden, ligt dat budget binnen de aanvaardbare normen, gerelateerd aan de grootte van het budget en de complexiteit van de materie. Zij baseren zich daartoe op vergelijkbare organisaties in binnen- en buitenland. Zij stellen wel dat te weinig eigen informatici binnen de instelling aangeworven zijn.

Volgens minister Mieke Vogels is dat laatste een algemeen probleem voor de hele administratie, niet alleen voor de openbare instellingen. De vorige regering was er zich al van bewust dat outsourcing een verkeerde beslissing geweest is, omdat de knowhow dan niet intern in de administratie aanwezig is. Die is noodzakelijk, al was het maar om de outsourcing te sturen. Met de voorwaarden waaronder de overheid moet werken is het echter niet gemakkelijk om informatici binnen te halen en te houden. Er moet gezocht worden naar een oplossing. Op een informaticacel binnen de administratie zouden ook de VOI's een beroep kunnen doen.

De heer Laurent Bursens is van oordeel dat het VFSIPH een goed evenwicht gevonden heeft tussen enerzijds een ruggengraat binnenshuis van informatici en anderzijds bodyshopping (huren, afkopen van externen). De informatisering volledig door eigen ambtenaren laten uitvoeren, is ook niet gunstig, want er zijn curves in de activiteit.

Terugkomend op de vraag van mevrouw Sonja Becq over een vergelijking met Kind & Gezin antwoordt de heer Eddy Van Looke dat het Rekenhof geen vergelijkbare studie heeft uitgevoerd bij Kind & Gezin. Het hof is op dit ogenblik wel een onderzoek aan het uitvoeren naar het IKAROS-systeem in de preventieve kinderzorg. De kostprijs bedroeg ongeveer 135 miljoen frank in de opstartfase. Daarmee vergelijken gaat echter niet op. In het algemeen is de heer Eddy Van Looke de mening toegedaan dat het VFSIPH niet te vergelijken is met Kind & Gezin. Het VFSIPH telt ongeveer 250 personeelsleden, Kind & Gezin ongeveer een 1000-tal. Hun taken en de organisatiestructuur zijn ook totaal verschillend. De oefening zou wel mogelijk zijn als alle VOI's onder de loop genomen worden.

Volgens de heer Felix Strackx is het aantrekken en behouden van informatici misschien wel het moeilijkst op te lossen probleem op korte termijn. In het jaarverslag van 1998 van het VFSIPH leest hij dat van de 23,5 FTE in de dienst informatica slechts 7 ambtenaar zijn. Hij vindt dit veeleer een onevenwicht. Bovendien wordt een groot verloop gesignaleerd. De informatici worden gelokt door de aantrekkelijke voorwaarden in de private sector. Heel het bedrijfsleven wordt met dit probleem geconfronteerd. Hij heeft daarom grote twijfels bij het nut en de efficiëntie van het aantrekken van informatici.

De heer Laurent Bursens repliceert hierop dat het VFSIPH vanaf 2000 tien vaste informatici in dienst zal hebben. Informatici blijken ook mensen te zijn en kunnen aangetrokken worden door een iets rustiger leven in vergelijking met in de private sector waar ze vaak 24 op 24 uur oproepbaar zijn. Het VFSIPH kan hen een aantal voordelen bieden. Binnenkort wordt hen de mogelijkheid geboden om aan teleworking te doen. De provinciale afdelingen bieden dan weer het voordeel dat ze niet hoeven te pendelen naar Brussel. Bovendien garandeert het VFSIPH dat ze permanent opleiding kunnen volgen waardoor ze hun competentie op de arbeidsmarkt niet verliezen.

Mevrouw Patricia Ceysens, voorzitter, stelt dat personen met een handicap die via (door het VFSIPH gesubsidieerde) gespecialiseerde beroepsopleiding (CBO's) een omscholing volgen tot informaticus, moeilijk terecht kunnen in de administratie en de VOI's omdat ze niet over een erkend diploma beschikken. Dat zou nochtans kunnen bijdragen tot een oplossing van het gestelde probleem. De minister deelt haar zorg volkomen. Hetzelfde probleem doet zich voor bij de buitenschoolse opleidingen van VDAB en VIZO. Een aanpassing van de Vlaamse regelgeving is noodzakelijk, maar moet gepaard gaan met onderhandelingen met de vakbonden. Misschien is dit nu het moment om dit probleem open te breken onder druk van de schaarste op de arbeidsmarkt.

De verslaggever,

Koen HELSEN

De voorzitter,

Patricia CEYSENS